

Nieuwsbrief

Erfrecht

De kosten van de notaris in een nalatenschap

In mijn erfrechtpraktijk heb ik van meerdere notarissen vernomen dat het voorkomt dat er problemen rijzen ten aanzien van hun declaraties bij nalatenschappen, omdat de erfgenamen twisten over de vraag wie de declaraties moet voldoen. Indien u ook dergelijke problemen ondervindt, verwijs ik u graag naar een recent vonnis van de Rechtbank Amsterdam van 19 december 2007 dat voor bepaalde situaties uitkomst kan bieden.

Casus

De zoon van één van de acht erfgenamen had namens deze erfgenaam een notaris ingeschakeld. Deze notaris had allerlei handelingen verricht ten behoeve van de nalatenschap en zijn de hoogte van de declaraties was aanzienlijk. Betwist werd dat de notaris boedelnotaris was en de overige erfgenamen betwistten ook dat de declaraties ten laste van de nalatenschap kwamen en weigerden deze te voldoen. Een drietal erfgenamen begon een procedure ter verdeling van de nalatenschap. Over deze verdeling werd tijdens een comparitie van partijen overeenstemming bereikt, maar over de notariskosten werd vonnis gevraagd van de Rechtbank.

Vonnis van de Rechtbank

De Rechtbank bepaalde als volgt:

“ De rechtbank is van oordeel dat de kosten van een boedelnotaris in beginsel deel uitmaken van de passiva van de nalatenschap en zo ten laste van alle erfgenamen komen, in de verhouding waarin zij erven. De rechtbank ziet geen aanleiding in het onderhavige geval anders te beslissen ten aanzien van de door notaris X gemaakte kosten.

De rechtbank overweegt daartoe dat volgens de stukken genoemde notaris noodzakelijke werkzaamheden heeft verricht voor de afwikkeling van de boedel, daarmee werkzaamheden die ten goede zijn gekomen aan alle erfgenamen.

Zo heeft de notaris op 9 december 2005 de verklaring van erfrecht opgesteld en heeft hij de samenstelling van de nalatenschap geïnventariseerd, gegevens waarop ook Y c.s. zich grotendeels beroepen. De notaris heeft (de procureur van) Y c.s. gelegenheid gegeven stukken in te kijken en desgewenst kopieën daarvan te maken, van welke gelegenheid overigens geen gebruik is gemaakt.

Dat de notaris tijd heeft gestoken in het verkrijgen van een boedelvolmacht acht de Rechtbank- anders dan kennelijk Y c.s. – niet onredelijk. In de verklaring van erfrecht wordt in de regel vermeld wie bevoegd is om de nalatenschap te beheren of daarover te beschikken, één en ander van belang voor het rechtsverkeer. Vaak wordt door de erfgenamen volmacht gegeven aan één persoon (bijvoorbeeld een erfgenaam of notaris) om de nalatenschap namens hen te beheren, zoals voor het betalen van rekeningen.

Het enkele feit dat gedaagde 2, zonder overleg met Y c.s., genoemd notariskantoor heeft benaderd om als boedelnotaris op te treden, is onvoldoende om te oordelen dat de kosten niet voor rekening van alle erfgenamen moeten komen. Gezien de omstandigheid dat erflaatster in onmin leefde met eisers en er tussen hen geruime tijd geen contact is geweest, komt het ook niet vreemd voor dat gedaagde 2 een boedelnotaris heeft ingeschakeld.

Het voorgaande leidt ertoe dat de kosten van notaris X ad € 8.925,-- voor rekening van alle erfgenamen dienen te komen, in de verhouding waarin zij erven”.

Conclusie en mogelijkheden voor uw praktijk

De conclusie uit dit vonnis van de Rechtbank is dat onder bepaalde omstandigheden een openstaande declaratie van een notaris, die geen boedelnotaris is, door alle erfgenamen (en derhalve uit de nalatenschap) kan worden voldaan. Aan het einde van het vonnis spreekt de rechtbank weliswaar van een ‘boedelnotaris’, maar uit de tweede zin van het vonnis blijkt dat de rechtbank ervan uit gaat dat het in deze zaak niet gaat om de kosten van een boedelnotaris. De declaratie dient dan uiteraard wel betrekking te hebben op handelingen die aan alle erfgenamen ten goede zijn gekomen en niet slechts handelingen ten behoeve van één erfgenaam.

Er is hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis, doch ik ga ervan uit dat dit hoger beroep om meerdere redenen zal stranden. Mocht u interesse hebben in een (uiteraard geanonimiseerd) afschrift van dit vonnis, dan kunt u mij een e-mail sturen: kool@kbgadvocaten.nl. Ik zal u uiteraard ook op de hoogte houden van het verdere verloop van deze procedure.

Toon Kool